

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIJS

Per 3 maanden ƒ 12.

Per 6 maanden ƒ 24.

(Verschijnt driemaal in de week, Dingsdag, Donnerdag en Zaterdag.)

DICERE VERUM QUID VETAT?

MORATIUS.

ADVERTENTIEN:

15 cents de regel.

behalve 35 cents de regel.

Hoe dikwijls hebben wij gezien en gehoord, dat een volk niets nadeeligers voor zich kan doen, dan buitensporigheden, op welke wijze ook, te plegen! Hoe grieft het ons dus, dat in de noordelijke gewesten van ons land, die deeldeelen van wanorde hebben plaats gehad, welke niet alleen door de landswetten gestraft, maar door rede, zedelijkheid en godsdienst ten strengste gewraakt worden. Of staan er dan genoeg wettelijke wegen genoeg open, langs welke het volk, indien het gegriefd is of zich gegriefd acht, zijne beklagen kan voorstaan? Neen, nog mads is het, noch door ophoop, noch door opstand kan het volk iets verkrijgen. Integendeel: zoo zijner zaak goed is, zal het dezelve daar door totaal bederven en daarbij nog het slag-offer zijne onwettige handelwijze en roekeloosheid worden. Wij behoeven hier geen onderzoek naar oorzaken of beweegredenen te doen, want onze stelregel (dultt geene uitzondering: want het is geoorloofd, om de wetten te gebruiken.

Diep grieft het ons, dat onze hoop verijdeld is. Wij vleiden ons steeds met het blijde voorzicht, dat ons land, ofschoon niet minder dan alle andere landen door den druk der tijden verarmd, nog tot voorbeeld van orde, tucht en zuucht, naar rust en vrede zou verstreken. De eenige oorden zijn die uitzigten verijdeld. Nu wij willen ons nog met de stellige hoop verzoeten, dat het aldaar gebeurde tot eene zware les moge verstreken en anderen zal verhoeden.

Waarop op u, Noord-Brabanders, rekenen wij. Was een tijd toen men uwe trouw, verbeeld, toen men u van afkeer jegens vaderland beschuldigde! Hoe eer- en roemvol dat gij die verdenkingen wederlegd, die belediging in het niet gebragt. Uwe beschuldigings, uwe vijanden zelve hebben later u de eer van hunner regtvaardige billiking niet mogen ontnemen. Maakt u den toen verworpen naam onwaardig; rukt de lauweren, welke die eer op uw hoofd gevecht hebben, niet af. Maar het zij verre van ons; dat wij zouden denken, dat gij geene vrije mannen meer zijt. Het zij verre! Hebt gij grieven? O reest niet, want de bloet daar, waar gij herstel kunt verzoeken. Maar zoekt dat herstel niet in onwettige misdadige handelingen, die niet anders dan uwe lot kuanen verzwaren en u met u zelve en met anderen in onmin en tweespalt moeten brengen.

Orde, Verplichtheid en rust moeten de basis van ons bestaan zijn. Het is ons ernstig te herinneren, dat gij vrije Nederlanders zijt en behoelt gij u niet te schamen als dusdanig te handelen.

Uw Koning bewijdt zich thans in uw midden, hij verwacht van u, dat gij zult toonen dat gij loyale en getrouwe onderdanen zijt; want hem dit, gij zult zijn koninklijk hart verblijden en hij zal u voorzeker daarvoor beloonen, door het gelingen van u af te leggen, dat gij, als vrije en loyale Nederlanders zijt, en uw geluk en uw welvaart zullen daarbij noodzakelijk winnen.

Doeh ook van allen, wie zij ook zijn mogen, in welk plaatsje van ons vaderland ook hun verblijf zij, roepen wij ernstig en welmeenend toe: **ORDE, RUST EN VERPLICHTHEID.**

KERKELIJKE STAAT.

Apostolische Breve van Onzen Heiligen Vader den Paus tot instelling der ridderorde van Pius IX.

De Romeinse Paus, onze liever vader, welke overvloedige en kostbare vruchten de ervolde onderscheidingen gewoonlijk voortbrengen, hebben het hunner apostolische bediening niet onwaardig geacht, om aan schoone daden zekere onderscheidingsteekenen te verleenen, ten einde het hart der menschen op te wekken tot eene meer vurige liefde en meer volmaakte beoefening aller pligten en deugden. Daarom, door de goddelijke barmhertigheid op den pauselijken Stoel geplaatst en de verplichting ontvangen hebbende, om niet alleen het eeuwige heil der zielen, maar ook het tijdelijk welzijn van het volk, aan ons gebied onderwerpen te betrachten, en een zoo groot en verheven doelwit willende bereiken, op het voorbeeld onzer voorgangers en voornamelijk van Paus Pius IV, z. g. die eene ridderorde instelde, welke hij naar zijnen naam, de orde der *Piani* noemde en met vele titels van adeldom begiftigde, hebben wij besloten nieuwe eeresteekenen toeteken, welke degenen, aan wie zij zijn gegeven, in de maatschappij verheffen en doen schitteren, zoodat zij voor anderen niet alleen tot een voorbeeld, maar ook tot navoor verstreken, om zich door schitterende daden te onderscheiden en zich aan den H. Stoel verdienstelijk te maken. De gronde bewijzen van liefde, welke wij eene de eerste dagen van ons pausdom ontvangen hebben, en de blijken van diepen eerbied, zoo menigvuldig aan den Stoel van den H. Petrus, in onzen onwaardigen persoon, gegeven, doen ons vastelijk vertrouwen dat, door den zegen des Heeren over ons voornemen en door de dankbare beantwoording aan onze inzigten vande zijde dergenen, welke wij met een bijzonder bewijs willen vereeren, de instelling welke wij bevelen hebben, rijke vruchten dragen zal.

Diezegenolge stellen wij in en rigten wij op, bij deze apostolische breve, de ridderorde, welke

herinnerende aan de oude bepaling, welke Pius IV, onzen voorganger, heeft gegeven, had te gelijke naam, onzen naam gebeten zal worden: *Ordo Piani*. Door haar deelen staat te geven hebben wij willen toegeven aan de wenschen, welke onderscheidene menschen ons te dien aanzien hebben geuit, en wij hebben ons voor alles ten doel gesteld, om daardoor een meer bijzonder bewijs onzer toegankelijkheid te geven aan de uitstekende mannen, welke gekozen zullen worden, om tot die orde te behoren.

De orde zal in twee rangen bestaan; de eerste zal de ridders der eerste klasse, de andere die der tweede klasse bevatten. De ridders der eerste klasse zullen den titel van adeldom ontfangen, overgaande op hunne kinderen; voor de ridders der tweede klasse zal de adeldom slechts persoonlijk zijn. Het bijzonder onderscheidingsteeken der orde zal zijn eene gouden ster met acht blaauwe punten, in het midden een wit schild hebbende, waarop in gouden letters zal gesteld worden *Pius IX*; het schild zal omringd zijn van eenen gouden krans, waarin met blaauwe letters zal vermeld staan: *VIRTUTI ET MERITO*, op de kranse van het schild: *ANNO MDCCCLVII*. De ridders der eerste klasse zullen de decoratie om den hals aan een blaauw zijden lint, met rood geboord, dragen. De ridders der tweede klasse zullen dezelfde decoratie dragen, doch minder groot van model, aan een lint van dezelfde kleur, op de linkerzijde van de borst, zooals voor de andere orden gebruikelijk is. Daarenboven zullen de ridders een bijzonder gewaad hebben, van blaauwe kleur met roode omslagen en gouden borduursels; deze versierselen zullen verschillen naar de rangen der ridders; zij zullen grooter zijn voor de eerste klasse en kleiner voor de tweede, volgens het model aan beide klassen voorgescreven. De ridders der eerste klasse zullen daarenboven het voorrecht kunnen erlangen om op de linkerzijde van de borst eene groote zilveren plaat te dragen, gelijk aan de decoratie; Wij verklaren evenwel dat het aan geen ridder veroorloofd zal zijn van dit voorrecht gebruik te maken, tenzij hem hetzelfde uitdrukkelijk en bijzonderlijk vergund zij. Wij behouden ons en aan de Pausen, onze opvolgers, voor, het recht om de ridders te benoemen en aan de ridders der eerste klasse het dragen van de zilveren plaat te vergunnen.

Overigens, daar deze orde geesteliks tot doel heeft ijdelheid te streelen of eerbied om te verdienen, maar alleen om deugd en uitte oefening dien ten te beloonen, hebben wij de vrouwen dat zij, die met die onderscheidingsteekenen versierd zullen worden, de vragen niet meer beantwoorden zullen aan dit heil van de gelijke welwillendheid en aan den heil van de weldenkende lieden, en daardoor nog den ijdelt der orde, waarin zij opgenomen zijn, zullen verhoogen.

Wij hebben dit alles bevelen, onzen opvolgers te Rome, bij de H. Maria

onder den 17den d'z maand
juni van het jaar 1847, het eerste onder
Pauze Regering.

SWITZERLAND

De burgeroorlog... daadzaken bevestigen dit voorzigtig. Het kanton Bern wapent zich met kracht van eene andere zijde verzekert men dat het voormalig openhoofd der Lucerner radikalen, de heer Steger, die onlangs de vergadering van het Zwitsersche genootschap te Bade (Argau) voorzat, van die gelegenheid gebruik heeft gemaakt, om eene bende vrijkorpsen op te richten. Men voegt er bij dat de klub van den Beer, te Bern, eene nieuwe naam op Freiburg, ten voordeele van Morat beraamt, welke ditmaal door Bernsche en waadtsche vrijwilligers zoude ondersteund worden. Het is niet waarschijnlijk dat in wat alles hier dan grootspraak plaats heeft, doch de gemiddeldheid der radikalen laat daaraan niet na, de hevigste beweging te waken, de wil ontbrekt er voorzeker niet aan, men kan er over oordeelen uit den volgende brief, den 2den juni uit Bern naar Unterwalden geschreven.

Den 2den juni in de hoofdstad van den heeren Ochsenheim gekomen. Men schreef wat er waggende de Jesuiten! op eene toon, welke doet voorzind dat er weldra, even als te Ladsanne, weg moet Jesus! zal geroepen worden. De menschen hier bezitten eene kunst welke gelijk is aan hunne letterkunde, welsprekendheid, staatkunde en zeden, dat alles heeft eenen zweem naar plondering en moord. Gij herinnert u gewis, dat na den dood van den vermaarden landbouwer van Ebersoll, J. Lea, de kunstenaars der vrijkorpsen van Bern, Zwitserland overstroonden met afschuwelijke spotprenten, waarop zij den zelfmoord des rechtvaardigen, dien zij lasterden, om op eene waardige wijze hante tekenen naast het laaghartig wapen der inboorling te leggen, voorstellende de heer dezer patriotten heeft zich wederom in de walgeijkste buitensporigheden licht gegeven. De spotprenten, welke in alle winkels en kafamen der stad aan de verontwaardigde oogen der reizigers ten toon gesteld worden, lokten tot alle buitensporigheden, tot alle misdaden uit. Ik heb nooit het verblijf der slaven bezocht, maar nu dunkt, dat deze afzoo op de muren moeten teekenen, met den gestolen spijker, welke hun tot grif verstrekt. De uiterste ontzetting der menschelijke ziel wordt hier ten toon gespreid. De lust bekroop mij eens verzameling dier prenten te koop en dezelve aan den heer Thiers te zenden met de woorden: mijnheer, uw geliefde vrijkorpsen, door henzelf beschreven, de hulde daarvan komt u toe. Vooral zou ik de aandacht van den vermaarden redenaar gevestigd hebben op eene plaat, welke ik u toezend en een voorbeeld is dier luimen van bandieten. Een jesuit door eene bende van die heeren van de gal gehangen, dient hun tot afschrik, om de kantons tot den opstand te roepen. De kunstenaar heeft in zyne radikale en bernsche overgheids op zeven mannen der vrijkorpsen achter de helen van dien enkele jesuit gesteld met denkende hem hi daardoor aan de dapperheid zijner vrienden te doen deed. Onder de gal staat een goed schied van een beampte van den staat, mischien wel de heer Ochsenheim zelf, die het bevel over deze legerstelling, zijner krijsharige denzen vroome voort. De wapens zijn onder de muren van Lucern geblesken, zoodat de koord het best niet tot het hals der inoedingslijnen, welke onroegstuijg is, hetwelk in de handen der overwinnaars moet een wapen, overigens, hadde ons van het gezigt van den heer Ochsenheim bevoordelend voor, eene degen, of een bajonet kan men den generalissime slechts van achter zien en het welk, in een stip, den volgenden is dan gezigt-einder vest.

» De hernieuwde... kunstgewrochten, welke ik zoo even beschreef, is niet minder vruchtbare in klubs en volken, waar de ene zoo veld als de anderen worden staen. Ik u n. en en een beal gev... de... we... v... het... genoot... (Argau) vergaderd. Tegen het einde van den maaltijd, waarbij onze personaadien niet in gebreke waren gebleven, op zijn radikaal en als ware Zwitser te denken, stond de heer... zijn reed dikwijls geleidig glas zwaaijende, den eersten toast in. Hij was kort van uitdrukkingen: «Weg met de behoudenden! Dood aan dat heisch gebroed! Laat ons hunnen kop met onzen hiel verpletteren!» Men klapte in de handen alsof het slechts van de... Al die helen der vrijkorpsen door den maaltijd verzwagd vergaten hoeveel zij voor zoodanig werk te licht zijn, wijl men derzelve sporen haadwijls op de sneeuw ontdekt, wanneer het krijshied van Schwytz, door het... weergalut... Na... Steger, de... Heer... is in zekeren zin een origineel... nog aan God te schryven. De vrijkorpsen hebben voor hem de half medelijdende sympathie, welke hun gelijken van Parijs voor den heer Michelet gevoelen. De heer Waller staat dus op en zegt op eenen profetischen toon: «Wij hebben op Pinksterdag den H. Geest ontvangen, wij moeten, even als eertijds de apostelen, ons over Zwitserland verspreiden, om het einde van het Jesuitisme, de verlossing uit de duisternis en het rijk des Koning te verkondigen.» Het overige zal ik maar achterlaten en ik behoef u niet te zeggen hoe krachtig de heer Waller de meeste der leeders hantelen getroffen heeft.

» Ik vlugt van hier, na tien dagen beest te hebben om het geslacht der vrijkorpsen te bestuderen, weet ik er genoeg van. Het is een verwachten geslacht, hier, zoo als het altijd geweest is, men het overal zien zal. Men kan er niets anders van verwachten dan misdaden en latheden. Niets overtreft hunne snorkery, maar wat er uit volgen zal en tot hoever zij hunne ondernehmigen zullen drijven, weet niemand, te beginnen met henzelfen; de goede wil om zeer ver te gaan, ontbreekt hun niet. Het zou hun voorzeker hoogst wenschelijk zijn hunne spotprenten in wezenlijkheid over te brengen, de Jesuiten anders dan in hunne afbeelding op te hangen; de behoudenden anders dan bij rethorische volzinnen en hij wijze van nogeret te verpletteren, maar zij weten tevens, dat men hen onverschrokken wacht, en wanneer zij nuchter zijn, denken zij hier over wel eens na. Wat zij ook doen mogen, wees verzekerd dat zij als lafaards overwonnen zullen worden of als beulen zullen overwinnen.

In zulke omstandigheden zou het eene dwaasheid voor de catholijke kantons zijn, indien zij werkeloos bleven. Ook weet men, dat zij zich hiervan ten oorlog voorbereiden. Het kanton Schwytz heeft even als dat van Lucern de wapenschoouwing van zijn landsturm bevolen. De Grootte Raad heeft besloten dat er kompanien hite karabiniers zouden opricht worden van al de zulken, die in het bezit van karabinen zijn, aan al de anderen zullen op kosten van den Staat vuurwapens verstrekt worden. Al die beschikkingen zijn reeds door de overige kantons van het oorspronklijk Zwitserland bevolen of zullen het weldra zijn.

Oerigens... Een aantal... om verschillende beweegredenen, voor nitstel. Er zat dus, althans voorerst, geene federale meerderheid tot stand gebragt kunnen worden, ten... de... overigens... ontmoet, vertrouwe... de dapperheid zijner verdenigers en de rechtvaardigheid zijner zaak.

DUITSCHLAND

WIENEN, 23 juni. Het kasteel Schoenbrunn is op dit oogenblik het verblijf van een aantal vorstelijke personen. H. M. de aartshertogin Maria-Louisa bevindt er zich met de hertogin van Angoulême en de erfprinses van Luques (dochter van de hertogin van Berry). De prinsessen Augusta en Amelia van Saksen hebben eendercheidene dagen op het kasteel doorgebracht en zijn gisteren vertrokken. Het doet haer komen was, naar men verzekert de vordering eener belangrijke somme geld, op de nalatenschap van den aartshertog Karel.

Men houdt zich te Wien ernstig bezig met de optelling der bevolking en eene statistiek opneming van den staat, het bethef van de middelen van bestaan van alles inwoners. Alderegenstatie ge... de... koning van Pruissep wil niet dat de debatten in het regtsgebed over de poolse ontfisten in het openbaar geschieden. Zijne Majesteit heeft den ministeraad bijeengeropen en aan denzelfden de beestuit medegedeeld. Er heeft over dit onderwerp eene lange... raedslagings plaats gehad, de uitkomst daarvan is nog niet bekend, maar men verzekert dat de aanvang van het regtsgebed van den 1 juli tot den 1 augustus verschoven is.

ENGLAND

LONDEN 30 juni. Het dagblad van Londen deelt opene brieven van de koningin mede, waarbij het bisdom van Australe in vier bisdommen verdeeld wordt, die de namen zullen dragen: West Sidney, Newcartle, Adelaide en Melbourne. De bisdommen onder drie bisdommen, zullen afgevaardigen zijn van den bisschop van Sidney. Anders op de brieven vestigen eene bisschoppelijke zetel in de Kaapstad, voor de Kaap, de Goede Hoop, hare onderhoorigheden en het eiland St. Helena.

De nieuwe prelaten zijn gisteren door den aartsbischoep van Canterbury, bijgestaan door de bischoppen van London, Wexham, Gloucester, Litchfield, Rochesters en de bisschop van Westminster gewijd. Deze plechtigheid grootendeels aan de regelen der catholijke Kerk ontleend, heeft vijf uren lang geduurd.

De teptonstelling ten behoeve der armen van Ierland, in eene der kazernen van Regent's Park te Londen, door eene dathesuit de vrooge... (1776 800) ongebracht.

IERLAND

Men kan zich geen denkbeeld maken van de verschrikkelijke ellende welke nog in deze oogenblikken op sommige plaatsen van Ierland heerscht. De pen weigert de hartverwonden te beschrijven welke eene groote aantal... Zie over eenige uitrekselen van die... De ren J. Brown, pastoor van Balintubber, die onbvangst gemeld te hebben van 13, welke een hardade peration van Wickelaven (Eggsand) had voorgestelt. De Doms... van Engeland zijn ons edelmoedig... hebben in onze verschrikkelijken stryd... heeft niet voor deze parochie gedaan; sedert... zaterdag voedt men er zich uitstretend met... kruiden. Myn God, wat kunnen wij... dagen beginnen? Wij hebben onze klagten...

